

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук

Кафедра лісознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісові культури

Освітня програма Лісове господарство

Спеціалізація (за наявності) Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 4” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація					
Назва дисципліни	Лісові культури				
Викладач (-і)	Бродович Роман Іларіонович				
Контактний телефон викладача	0955091448				
E-mail викладача	brodovych.pu.if.ua				
Формат дисципліни	Очний і заочний				
Обсяг дисципліни	6 кредитів (180)				
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua				
Консультації	Згідно розкладу				
2. Анотація до курсу					
«Лісові культури» вивчаються у середніх і вищих навчальних закладах з метою вивчення студентами теоретичних і практичних аспектів штучного лісовідновлення і лісорозведення, агротехніки і технології створення і вирощування лісових культур аборигенних і інтродукованих деревних порід.					
3. Мета та цілі курсу					
<i>Метою дисципліни</i> є подача та роз'яснення студентами теоретичних і практичних положень штучного лісовідновлення і лісорозведення у різних ґрунтово-кліматичних умовах нашої країни і за кордоном; основних положень лісового насінництва і лісорозсадницької справи; чинної нормативної бази, що регламентує порядок проектування, обліку і оцінки якості лісокультурних об'єктів.					
4. Результати навчання (компетентності)					
- засвоїти основи організації лісонасінної справи - принципи і практичні навички організації лісових розсадників - технологію вирощування садивного матеріалу і створення лісових культур - узагальнювати експериментальний матеріал і критично аналізувати літературні джерела - проводити оцінку лісокультурного фонду і визначити ефективні способи лісовідновлення різних його категорій - складати проекти лісових культур - проводити технічне приймання, облік і оцінку якості культур - володіти нормативно-довідковим матеріалом - проводити наукові дослідження на лісокультурних об'єктах					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			40		
семінарські заняття / практичні			24		
самостійна робота			116		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
5 -й	Лісове господарство	III		Нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи лісового насінництва					
Тема 1. Наукові основи дисципліни «Лісові культури і її зв'язок з іншими спеціальними та загальнонауковими	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу

дисциплінами. Історія, нинішній стан та перспективи розвитку лісокультурної справи в Україні					
Тема 2. Основні положення теорії лісового насінництва	Лекція,	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 3 Плодоношення дерев і чагарників. Прогнозування врожаю насіння та методи його обліку.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Змістовий модуль 2. Заготівля, переробка та зберігання лісонасінної сировини					
Тема 4 Особливості заготівлі та переробки лісонасінної сировини.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 5 Способи підготовки лісового насіння до висівання	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 6. Умови зберігання та транспортування насіння лісових порід	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 7 Паспортизація, відбір зразків та перевірка посівної якості насіння.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Змістовий модуль 3. Основи організації лісорозсадничкової справи.					
Тема 8 Загальні відомості та основи організації розсадників. Типи розсадників, їх спеціалізація.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 9 Сівозміни та обробіток ґрунту в розсадниках	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу

Тема 10 Агрохімічні основи, види та норми застосування добрив.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Змістовий модуль 4. Вирощування садивного матеріалу лісових порід					
Тема 11 Вирощування сіянців лісових порід	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 12 Особливості вирощування сіянців деревних порід	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 13 Вегетативне розмноження деревних порід	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 14 Агротехніка і технологія вирощування великомірного садивного матеріалу	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 15 Оцінка якості робіт в лісових розсадниках.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Змістовий модуль 5. Теоретичні основи штучного лісовідновлення					
Тема 16 Історія лісовідновлення і лісорозведення на території сучасної України.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 17 Теоретичні основи створення штучних насаджень	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 18 Класифікація лісокультурного	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацьован ня лекційного	1-5	Згідно розкладу

фонду, його категорії та порядок їх освоєння.			матеріалу		
Змістовий модуль 6. Системи методи і способи створення та вирощування лісових культур					
Тема 19 Загальні поняття про лісовідновлення та лісорозведення. Суцільні, часткові, попередні та піднаметові лісові культури.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 20 Технологія створення лісових культур	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 21 Культури основних аборигенних лісоутворюючих та цінних інтродукованих деревних порід.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
Тема 22 Реконструкція малоцінних насаджень	Практичні заняття	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу	1-5	Згідно розкладу
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Усне опитування, самостійна робота, реферат, доповідь, дистанційне навчання, екзамен. Усна відповідь 25 балів, доповідь-презентація 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Відповіді на тести дистанційного навчання (25 питань, правильна відповідь - 4 бали)				
Семінарські заняття	Усні відповіді, реферат, виступ, тести, доповідь, дистанційне навчання.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовними модулями (оцінювання роботи студента під час практичних занять; поточне тестування після вивчення розділу; реферат)				
7. Політика курсу					
Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях, поточному тестуванні, самостійній роботі (реферати, презентації). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Вимоги викладача. Викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт, тестових завдань. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковою для студентів.					
8. Рекомендована література					
Базова					
1. Богданов П.Л., Чепик Ф.А. Определитель древесных растений по плодам и семенам.					

– Л: ЛТА, 1978

2. Дебринюк М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. Лісове насінництво. – Львів: Світ, 1998.
3. Молотков П.І., Патлай І.М., Давидова Н.І. Насінництво лісових порід. – К: Урожай, 1989.
4. Каплуновський П.С., Мегер Ю.І. Лісовий розсадник. – Ужгород: Карпати, 1982.
5. Бродович Р.І., Гаврусевич А.М., Гербут Ф.Ф. Порадник з вирощування садивного матеріалу в лісових розсадниках. – Івано-Франківськ: УкрНДДГірліс, 2001.
6. Гордієнко М., Гузь М., Дебринюк Ю, Маурер В. Лісові культури. – Львів: Камула, 2005.
7. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, - Київ: МЛГ, 1997

Допоміжна

1. Осмола М.Х. Лісові культури, Лісові розсадники. – Київ: ІСДО, 1995
2. Пастернак П.С., Гаврусевич А.М., Герушинський З.Ю. Лісові культури в Карпатах. – Ужгород, 1963.
3. Кальной Лесной питомник. – Київ: УСХА, 1977
4. Гаврусевич А.Н., Бродович Р.И., Порада Т.М. Перспективная технология создания лесных культур и реконструкции малоценных насаждений на вырубках горных лесов Карпат с применением комплекса машин, орудий и химических препаратов. Практические рекомендации. – Івано-Франковск, 1988.
5. Калінін М.І. Лісові культури. Навчальний посібник. – Київ. 1991.
6. Дебринюк Ю.М., Гузь М.М., Юрків З.М. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з лісового насінництва. – Львів, 2003.
7. Осмола М.Х., Дебринюк Ю.М. Методичні вказівки для виконання курсових робіт з лісових культур. – Львів, 1992.
8. Осмола М.Х., Мельник О.С., Калінін М.І. Методичні вказівки по дипломному проектуванню з лісових культур. – Львів, 2002.

Викладач, доцент _____ Р.І. Бродович